

پنجابی ثقافت تے قومی شاعری

بی ایس پنجابی

Course Code Maj/Punj-208

Credit Hour 03

ڈاکٹر سونیا اللہ رکھا

اسٹنٹ پروفیسر شعبہ پنجابی

لاہور کالج برائے خواتین یونیورسٹی، لاہور

عنوان: ڈاکٹر فقیر محمد فقیر دی 17 دن تے قومی شاعری

ڈاکٹر فقیر محمد فقیر داناں فقیر محمد تے تخلص فقیر سی۔ پوداناں حکیم میاں لال دین قوم ٹھا کر کشمیری 1900 وچ گجرانوالہ پیدا ہوئے۔ سکول دی تعلیم چھڈ کی 1915ء وچ میڈیکل کالج لاہور دی لیبارٹری وچ سکھنا شروع کردتے او تھے ای نوکری کر کے ڈاکٹر اکھوان لگ پئے۔ بال پنے وچ ای شاعری داشوق سی۔ شاعری وچ استاد منشی ابراہیم سن۔ ایہناں دیاں مشہور کتاباں صدائے فقیر، رباعیات فقیر، 17 دن، گلاں خون خمیر دیاں شامل نیں۔ ایہناں دا وڈا کارنامہ پنجابی رسالہ ”پنجابی“ کڈھیا ایہناں نے مہکدے پھل، غزلاں، نظماں وی لکھیاں۔

ستاراں دن اک جائزہ:

ایہہ لکھت 1965ء دی جنگ بارے اے کیو جے جنگ 17 دن جاری رہی تے فقیر ہوراں ایہناں ستاراں دن بارے شاعری کر کے ایس داناں

”ستاراں دن“ رکھیا۔

☆ ایہہ لکھت اکتوبر 1965ء نوں چھپ گئی۔

☆ قومی شاعری دا عظیم شاہکار۔

☆ ڈاکٹر فقیر دی اسلامی، نظریاتی، اصلاحی شعور دا ثبوت۔

☆ ایس لکھت داد بیباچہ میجر شجاعت الدین بٹ نے لکھیا۔

☆ ایس وچ کل 45 نظماں نیں۔

☆ پاک فوج دے جنگی کارنامیاں دا نقشہ۔

☆ جذبہ حب الوطنی۔

☆ ٹھیٹھ پنجابی زبان داورتاوا۔

☆ پاکستان دے اہم مسئلیاں ول وی جھات۔

☆ مسئلہ کشمیر بارے لکار۔

☆ دشمن نوں وارنگ۔

☆ نڈر بہادر و م ہون دا ثبوت۔

☆ مجاہداں، غازیوں، شہیداں نوں سلام۔

☆ اوس ویلے دے اہم واقعات ول اشارہ۔

☆ ڈاکٹر فقیر دی علمی ادبی قابلیت دا ثبوت۔

☆ ایہہ لکھت قومی شاعری دا عظیم شاہکار۔

☆ ڈونگھا مطالعہ (ڈاکٹر فقیر دا)۔

☆ وسعت نظری (ڈاکٹر فقیر دی)۔

☆ تاریخ شناسی (ڈاکٹر فقیر دی)۔

چونویاں نظماں دے نمونے:

وار کے سر جان توں آن دتی اے فقیر

جان دے کے قوم نوں تو جان دتی اے فقیر

(نظم صغیر شہید)

سر ساجھاں سردار وطن

دکھ سکھ دا غم خوار وطن

گلشن سدا بہار وطن

قومی ہار سنگھار وطن

جنت دا گلزار وطن

عنوان: گلاں خون خمیر دیاں

ساڈے گوانڈی بھارت نے 6 ستمبر 1965ء دی اک رات ساڈے وطن پاکستان اتے حملہ کرن دی کوشش کیتی جس دامنہ توڑ جواب ساڈی فوج تے عوام نے دے کے ثابت کیتا کہ پاکستانی قوم بہادر تے نڈر قوم اے۔

1965ء دی جنگ دا پس منظر:

پاکستان برصغیر دے مسلماناں دی کوششاں نال اسلام دی بنیاد تے قائم ہون والا ملک اے جس نوں اوہدے دشمنان نے کدی تسلیم نہ کیتا فیراہل پاکستان دا واہ بھارت جے مکار تے فریبی دشمن تے گوانڈی بھارت نال پیا۔

گلاں خون خمیر دیاں لکھت دا جائزہ:

ایس جنگ وچ ہر پاکستانی نے حصہ لیا، شاعر، فنکار، دانشوراں، ادیبان، قلمی جہاد راہیں فوج دے موڈے نال موڈھا جوڑ کے کھلوتے۔

☆ ایہہ لکھت 1965ء دی جنگ بارے عظیم ادبی شعری نمونہ اے۔

☆ احمد ندیم قاسمی، اظہر، حامد علی خاں، عبدالمجید بھٹی، محمد طفیل ورگے عظیم پاکستانی ادبی شخصیتاں ایس نوں مرتب کیتا۔

☆ ایس شعری پراگے دادیباچہ محمد افضل خاں نے لکھیا۔

☆ ایس وچ کل 23 پنجابی قومی نظماں نیں۔

☆ ایہہ قومی شاعری اک بہادر تے شان والی قوم دی آواز اے۔

☆ ایس وچ دسیا گیا کہ اللہ دے حکم نال دشمن پاکستانی قوم دا وال وی ڈنگا نہیں کر سکا۔

گلاں خون خمیر دیاں وچوں کجھ نظماں دے نمونے:

ایہناں نظماں وچ پنجابی شاعران عوام تے فوج اندراک وکھرا جذبہ تے جوش پیدا کیتا جو یس عبدالمجید بھٹی دی نظم اے۔

قسم شہید دے لہودی مینوں

اودے قطرے قطرے پاروں

میریاں پیلیاں ہریاں بھریاں

وسدے میرے بوہے جناں

وسن میرے شہر گراں

ڈاکٹر رشید انوردی ایہہ نظم ملی نغمے دی صورت اختیار کر گئی۔

اج ہوندیاں جنگ دی گل چھڑی اکھ ہوئی حیران حیرانیاں دی

مہاراج ایہہ کھیڈ تلوار دی اے جنگ کھیڈ نہیں ہوندی زنانیاں دی